

Františkovo slovo

č.137

Papež: Kdo je zvolen papežem, nemusí být nejinteligentnější, ale Bůh jej chce pro danou dobu

Neodkládat obrácení

Ukrajinci věří, že válku ukončí návštěva Svatého otce

V Bohu je spravedlnost milosrdenstvím a milosrdenství spravedlností

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Papež: Kdo je zvolen papežem, nemusí být nejinteligentnější, ale Bůh jej chce pro danou dobu

Řím. Papež František v neděli (19.2.) odpoledne navštívil třináctou farnost své diecéze – tentokrát se vydal na východní římské předměstí, na území zvané Ponte di Nona, sevřené z jedné strany dálnicí a z druhé rušnou konzulární cestou *via Prenestina*, pojící Řím s Palestrinou. Jeho předchůdce sv. Jan Pavel II. sem zavítal před patnácti lety, aby krátce po svatořečení španělské řeholnice Marie Josefy od Srdce Ježíšova (v roce 2000) vysvětil kostel nesoucí její jméno ve farnosti ustavené teprve na sklonku osmdesátých let (1989). Papež Wojtyła věnoval mladé farnosti vzácný kříž a vyobrazení Piety a převážně mladým věřícím, kteří se dosud shromažďovali v garáži, popřál nadějnější budoucnost. Avšak navzdory tomu, že ve čtvrti, kam italská kinematografie umístila mnoho příběhů z periferie, vyrostlo jedno z nejrozhlehlějších obchodních center v Evropě s více než dvěma stovkami obchodů, nezaměstnanost a (nejenom materiální) chudoba místních obyvatel se tím nevyřešila. Farnost se sportovními hřišti a farním divadelním sálem se tak stává jediným opěrným bodem pro více než šest tisíc rodin, ze kterých třetina žije v sociálních bytech. Na katechismus vedený mladým farářem, o. Francescem Rondinellim, pilně dochází více než dvě stě dětí. A právě s nimi se římský biskup setkal ihned po svém příjezdu. **Papež** trpělivě vyhověl mnoha žádostem o selfie, při kterých si děti počínaly daleko průbojněji než při kladení otázek, pozvolna s nimi navázal dialog, až mohl v závěru přistoupit ke zrychlenému katechetickému kurzu o Nejsvětější Trojici. Dětské dotazy v různých obměnách mířily ke stejnému tématu – proč a jak se František stal papežem?

“Protože za to někdo nese vinu – a jeden z viníků je tu přítomen”.

odpověděl papež suše s poukazem na kardinála vikáře Agostina Valliniho. Když se utišil smích, podrobně pak malým posluchačům popsal průběh celého konkláve:

“Je to proces, který se utváří v modlitbě. Nikdo tu nepodplácí, nejsou tu vlivní přátelé, kteří by někoho prosazovali (...). Kdo tedy volí papeže? Je to Bůh, Duch svatý, který jedná při hlasování. Ten, kdo je pak zvolen, možná není nejinteligentnější, nejprotřelejší a nejzběhlejší ve vyřizování různých záležitostí, ale je to člověk, kterého Bůh zamýšlel pro daný okamžik církve. Rozumíte?” (Ano!, odpovídají děti).

Pokud se někdo má stát papežem, musí být hlavně dobrý křesťan, zdůraznil Svatý otec. “Čas míjí, každý papež jednou zemře anebo odejde do penze, jako to udělal velký papež Benedikt, protože už mu nesloužilo zdraví”, vysvětloval dále, “a přijde nový papež, který vždycky vychází z kardinálské volby, osvícené Duchem svatým”. V každém případě je petrovský úřad spojen s velkou zodpovědností, dodal v odpovědi na další otázku:

“Řekla jsi, že papež reprezentuje katolickou církev, a to znamená, že nesmí dělat ostudu. Musí na to dávat pozor. Je tu ale ještě něco jiného – papež je také biskup a otec a právě to musí papež vnímat. Pokud se papež nebo biskupové necítí jako otcí, něco jim chybí.”

Některé děti se osmělily také k osobnějším otázkám a ptaly se na těžké chvíle v papežově životě. Takové momenty nechyběly, jako je tomu u každého člověka, nezastíral František, a vyvolaly je zdravotní i jiné příčiny.

“Dávejte ale pozor – život je Boží dar, i když jsou v něm zlé a nesnadné okamžiky, které je nutné překonat a ubírat se dál. Pro mne to byla těžká nemoc ve dvaceti letech a další obtížné chvíle. Troufám si říci, že jsem neměl lehký život. (...) Životní svízele tu ale vždy jsou a budou, není třeba se jich bát, nýbrž obstát v nich ve víře, síle a odvaze!”

Totéž poselství, byť neverbalizované, pak Svätý otec předal nemocným a starým lidem z farnosti. Dvouhodinový odpolední program poté završilo setkání s pracovníky farní Charity.

"Když za vámi někdo přijde se žádostí o pomoc, pomyslete si, že ten člověk je Ježíš. Také Ježíš totiž musel prosit o pomoc, když byl jako uprchlík v Egyptě. A právě Ježíš je potřebný v člověku, který za vámi přichází, i když onen člověk šíří pomluvy, nechodí do kostela, anebo nevěří v Boha. Díky vaší modlitbě se pak otevírají srdce a roste víra. Říkejte si stále: Ježíš je dnes se mnou, dám mu tento balík, věnuji mu tento úsměv. To je vaše cesta ke svatosti!"

Před večerní mší svatou papež František ještě vyzpovídal několik farníků. Kázal spatra a zdůraznil, že nedělní čtení (Lv 19, 1-2.17-18; Mt 5,38-48) obsahují celoživotní program: Budte svatí, poněvadž já, Hospodin, váš Bůh, jsem svatý; Budte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec. Ježíš nám ukazuje cestu ke svatosti na konkrétních postojích, mezi které jistě nepatří zášť a pomstychtivost, poukázal papež.

"Je to cesta odpuštění, zapomínání urážek. Udeří tě na pravou tvář? Nastav také druhou! Zlo se překonává dobrem, hřích se přemáhá velkorysostí. Zloba je špatný postoj a všichni víme, že to není maličkost. V televizních zprávách a novinách se dovídáme o velkých válkách, masakrování lidí i malých dětí. Vyvolala je tatáž nenávist, kterou nosíš v srdci vůči svému příbuznému, tchýni či někomu jinému. Zveličila se, ale je to stejná nenávist. Zášť a touha po odplatě, ono "To mi zaplatíš!", není křesťanské."

Kdyby se všichni lidé světa naučili odpouštět, uvažoval dále Petrův nástupce, neexistovaly by války, zničené rodiny, přátelství a městské čtvrti. Bůh je velkodušný a milosrdný, má široké odpouštějící srdce, a zve nás k následování.

"Navrhuji vám, abychom začali malým krokem. Všichni máme nepřátele, všichni víme o někom, kdo nás pomlouvá, anebo nás nenávidí. Začněme nepatrným gestem – vyhradíme si minutu času a obraťme se k Bohu Otci slovy: Onen muž je tvůj syn, ona žena je tvá dcera – změň jejich srdce. Požehnej mu, požehnej jí."

Taková je modlitba za lidi, kteří nás nemají rádi, za naše nepřátele. Možná ještě kdesi v nitru přetrvává nevraživost, avšak alespoň jsme vykročili cestou Boha, který je dobrý a dává vycházet svému slunci pro zlé i pro dobré.

"Modlíme se za lidi, kteří zabíjejí děti ve válkách? Je to náročné a zdá se nám to velmi vzdálené, ale musíme se tomu učit, aby se tito lidé obrátili. Modlíme se za lidi v našem okolí, kteří nás nenávidí a ubližují nám? Ale otče, namítnete, to je těžké, raději bych ho uskrtil. Modli se! Modli se, aby Pán změnil jejich život."

Modlitba léčí z nenávisti i válek – počínaje těmi domácími, které začínají v rodinách.

"Pomyslete jenom, v kolika rodinách se válčí kvůli dědictví, kolik rodin se tak zničí a nenávidí. Modlete se za mír a pokud víte o někom, kdo vás nemá rád, modlete se zejména za něj. Modlitba je mocná, přemáhá zlo a přináší pokoj."

Vyprosme si milost, abychom nesesetrvávali v zášti, milost modlitby za nepřátele a milost pokoje, zakončil papež František nedělní kázání v římské periferní farnosti sv. Marie Josefy od Srdce Ježíšova.

Neodkládat obrácení

Vatikán. Nepohoršovat maličké obojakým životem, protože pohoršení je destruktivní – kázal dnes papež František v kapli Domu sv. Marty. Obrácení netřeba odkládat – vybízel dále.

„Useknout ruku“, „vyloupnout oko“ a „nesvádět ke hříchu maličké, kteří věří v Pána“ – tato naléhání z dnešního evangelia (Mk 9,41-50) komentoval Petrův nástupce.

„Co je to pohoršení? Pohoršení znamená říkat jedno a dělat druhé, tedy obojaký život. Dvojakost ve všem. Někdo říká: »Jsem silně katolicky založený. Chodím na mši, patřím k tomu či onomu sdružení...« Můj život však není křesťanský, nedávám spravedlivou mzdu zaměstnancům, sdírám lidi, dělám nečisté obchody, recykluji peníze... vedu dvojaký život. Mnozí katolíci jsou takoví a působí tak pohoršení. Kolikrát jen jsme ve svém okolí, ve čtvrti slyšeli říkat: »Než být takovýmto katolíkem, tak to je lepší být ateistou«. Toto je pohoršení, které ničí a sráží dolů. Děje se tak denně, stačí sledovat televizní noviny nebo číst tisk. Noviny podávají spoustu skandálů a dělají skandálům velkou reklamu. A skandály působí destrukci.“

Papež v této souvislosti zmínil jako příklad významnou firmu na pokraji úpadku, jejíž vedení chtělo předejít spravedlivé stávce. Lidé neměli prostředky na základní potřeby, protože nedostávali mzdu. A ředitel, katolík, trávil zimní dovolenou na pláži kdesi v teplých krajích. Lidé to však věděli. A toto je skandál.

„Ježíš mluví v evangeliu o těch, kdo působí pohoršení, aniž by slovo pohoršení vyslovil. Je to však jasné. Představ si, že přijdeš do nebe, zaklepeš na bránu a řekneš: »To jsem já, Pane. Pamatuješ na mne? Chodil jsem do kostela, byl jsem blízko, dělal jsem to a to, nevzpomínáš si, jak jsem dával na sbírky?« - »Ano, pamatuji. Všechny ty dary byly špinavé. Všechny byly ukradeny chudým. Neznám tě.« Taková bude Ježíšova odpověď těm, kdo pohoršují svým dvojakým životem.“

„Obojaký život plyne z následování vášní vlastního srdce, hlavních hříchů, jež jsou zraněními po prvotním hříchu,“ pokračoval papež s odkazem na dnešní čtení z knihy Sirachovcovy (5,1-10): »Nespoléhej na svůj majetek a neříkej: Mám všeho dost.« „Neodkládejme obrácení,“ vyzval.

„Nám všem a každému z nás dnes prospěje zamyslet se nad tím, zda ve svém životě máme nějakou obojakost, zdání spravedlnosti, snahu zdát se dobrými katolíky, ale ve skutečnosti jednáme jinak; zda tu není nějaká obojakost, nějaká přílišná důvěra, která říká: »Pán mi pak všechno odpustí, budu pokračovat.« A jestli se něco takového vyskytuje, pak je třeba si říci: »Tak to dál nejde, změním se«. Avšak dnes, nikoli zítra. Přemýšlejme o tom. Využijme Pánova slova a přemýšlejme o tom, že Pán je v tomto ohledu velice neústupný. Pohoršení působí destrukci.“

Končil papež František ranní kázání v kapli Domu sv. Marty.

23.2.2017

Ukrajinci věří, že válku ukončí návštěva Svatého otce

Ukrajina. Humanitární krize na Ukrajině je naléhavou situací nouze v srdci evropského kontinentu, která nesmí zůstat neviditelná, říká kyjevsko-haličský arcibiskup větší Svjatoslav Ševčuk. Ve chvíli, kdy konflikt mezi separatisty a vládními vojsky ve východních oblastech země vstupuje do čtvrtého roku a bilance obětí mluví o 10 tisících mrtvých, řeckokatolický arcibiskup se obrací na mezinárodní komunitu s apelem na mír. Príměří, které mělo nastoupit tento týden se nedodržuje a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě poukazuje, že nejsou respektovány ani dohody z Misku o stahování těžkých zbraní. Pro Vatikánský rozhlas hovoří arcibiskup Svjatoslav Ševčuk:

„V posledních hodinách jsme obdrželi zprávy o pokračujících střetech. Príměří, ohlášené toto pondělí, není dodržováno. Ozbrojený konflikt trvá už tři roky a na ukrajinské území se nadále dostávají těžké zbraně.“

Mezinárodní společenství by mělo věnovat pozornost třem skupinám lidí. Především jde o ty, kdo uvízli v tzv. „šedé zóně“, jak nazýváme hraniční oblast mezi okupovaným územím a územím kontrolovaným ukrajinskou vládou, kde lidé žijí už třetí rok pod neustálým ostřelováním. Týká se to téměř 200 tisíc lidí, zejména starých lidí a matek s malými dětmi. Jsou to ti, kdo nemohou odejít, nevědí, kam by šli! Podle oficiálních statistik Unicef žije v této oblasti 12 tisíc dětí. Měli jsme příležitost si ověřit, že mnoho z těchto dětí bylo zraněno a to nejen fyzicky, ale také psychicky. Jsou tam děti, které po zážitcích z bombardování přestaly mluvit. My se jako církve snažíme všemi možnými způsoby k těmto lidem dostat. Státní organizace za nimi nepřicházejí. Zůstávají pouze náboženské komunity, které jsou motivovány láskou k Bophu a k bližnímu. Jedině ty mají vnitřní sílu k tomu, aby přicházeli za těmito lidmi. Díky humanitární pomoci odstartované Svatým otcem, které se na Ukrajině říká „Papež pro Ukrajinu“, mají pastorační pracovníci také prostředky na nákup jídla, léků a dalších věcí nezbytných pro přežití těchto lidí.“

Zmiňoval jste tři ohrožené kategorie, jaké jsou další dvě?

„Druhá kategorie se týká lidí na okupovaném území. K nim se mezinárodní pomoc vůbec nedostane. Jedinou možností, jak jim dopravit nějakou pomoc, jsou pro naši církve kněží, kteří zůstali v této oblasti mezi lidmi. Často se totiž vrací na území kontrolované vládou, osobně naloží své vozy věcmi první potřeby a přivázejí je těmto lidem. V této oblasti je skutečně hlad. Třetí skupinu lidí představují utečenci, kteří z obou těchto oblastí uprchli do centrální a západní části ukrajinského území. Podle oficiálních údajů jich je nyní milion 700 tisíc. Ve skutečnosti jich však bude daleko více, odhaduje se přes dva miliony. Řecko-katolická církev na Ukrajině má svoji národní charitu, která je také téměř jedinou organizací přinášející pomoc těmto lidem.“

Unicef mluví o milionu dětí na východní Ukrajině, které naléhavě potřebují humanitární pomoc!

„Oficiální statistiky Unicef nás překvapily. Věděli jsme, že jejich počet je veliký, ale v jistém smyslu předčily naše obavy. Utrpení milionu dětí je utrpením nevinných. Proto cítím povinnost apelovat na mezinárodní komunitu, aby udělala všechno pro zastavení bojů. Církve chce dát hlas těm, kdo ho nemají. Hluboce na vás zapůsobí, když vidíte jak vypadá život těchto dětí, jak se učí v polorozbořených školách. Kromě toho 19 tisíc dětí je v neustálém ohrožení kvůli výbušninám a minám různého druhu. V každé třídě najdete varovné nápisy, vysvětlující dětem, že se nemají dotýkat neznámých předmětů, ale přesto každý den dochází ke zraněním. Polovojenské skupiny rozhazují po území hračky naplněné výbušninami – a bohužel, ti, kdo je sbírají, nejsou vojáci, nýbrž děti.“

Pokud jde o mezinárodní nátlak na dodržování dohod, je arcibiskup Ševčuk skeptický. Tyto apely se v terénu nijak neprojevují. A na druhé straně – dodává – konflikt na Ukrajině nelze vyřešit vojensky.

„Žádám proto ve svém apelu mezinárodní komunitu, aby pokračovala v diplomatickém úsilí o zastavení bojů.“

Zmínil jste pomoc zasloučenou osobně Papežem Františkem, prostřednictvím sbírky pro Ukrajinu. Informujete papeže pravidelně o situaci v zemi?

„Snažíme se, aby Svatému otci přicházely informace, ale musím říci, že je se situací obeznámen velmi dobře. Apoštolský nuncius pravidelně navštěvuje tyto oblasti. Když se setkám s papežem, vyprávím mu různé příběhy, příběhy konkrétních lidí. Další poselství, které jsem přinesl Svatému otci je, že ukrajinský národ očekává jeho návštěvu, protože věří – nejen katolíci, ale také nevěřící – že Františkova návštěva ukončí válku. Předložili jsme mu pozvání, stejně jako synod řecko-katolických biskupů, biskupská konference latinských biskupů a ukrajinský prezident. Konečné rozhodnutí, samozřejmě, učiní Svatý otec.“

V Bohu je spravedlnost milosrdenstvím a milosrdenství spravedlností

Vatikán. Křesťan na své cestě nesmlouvá o pravdě, má však být spravedlivý v milosrdenství, jak ho tomu Ježíš naučil, řekl papež František v dnešním ranním kázání a zároveň varoval před pokrytectvím a vírou zredukovanou na „kazuistickou logiku“.

„Smí se muž se ženou rozvést?“, ptají se farizeové Ježíše, který káže na judském území (Mk 10,1-12). Opětovně jej podrobují zkoušce, poznamenal papež František a vyšel z Ježíšovy odpovědi, aby vysvětlil, na čem nejvíce ve víře záleží.

„Ježíš neodpovídá, zda to je či není povoleno, nevstupuje do jejich kazuistické logiky. Farizeové totiž o víře uvažovali pouze vzhledem k tomu, co se smí, anebo naopak nesmí, až kam se smí zajít, a kam už ne. Ježíš se toho neúčastní a obrací se k nim s otázkou: „Co vám přikázal Mojžíš? Co stojí ve vašem zákoně?“. Vysvětlují mu, že Mojžíš jim dal povolení rozvést se s manželkou, a tím sami upadají do léčky. Ježíš je totiž nazývá lidmi tvrdého srdce: „Pro tvrdost vašeho srdce vám napsal tento příkaz!“, a vyslovuje pravdu, bez kazuistiky a povolování. Pravdu.“

Ježíš říká stále pravdu, vysvětluje pravdu Písma a Mojžíšova zákona podle toho, jak byly učiněny při stvoření. Činí to také tehdy, když se ho na cizoložství později vyptávají jeho učedníci, kterým opakuje: „Kdo se rozvede se svou ženou a ožení se s jinou, dopouští se vůči ní cizoložství. Rozvede-li se žena se svým mužem a vdá se za jiného, dopouští se cizoložství.“ Pokud je však pravda taková a cizoložství je něco vážného, jak si vysvětlit, že Ježíš častokrát rozmlouval s cizoložnicí či pohankou? Napil se z jejího nečistého džbánu? A nakonec řekl: „Ani já tě neodsoudím. Jdi a už nehřeš“. Jak je něco takového možné?, ptal se papež.

„Na Ježíšově cestě je patrné, že vede od kazuistiky k pravdě a milosrdenství. Ježíš se nevměšuje do kazuistiky a ty, kteří ho chtějí vystavit zkoušce a kteří se řídí logikou toho, co se smí či nikoli, nazývá pokrytci. Nikoli v dnešním, nýbrž v jiném úryvku z evangelia. Týká se to rovněž čtvrtého přikázání, protože farizeové popírali povinnost péče o rodiče s výmluvou, že ji nahradí vydatný dar církvi. Byli to pokrytci. Kazuistika je pokrytecká – jde o pokrytecké smýšlení: „To se smí – to se nesmí“, ze kterého se pak stává stále subtilnější a ďábelštější: Až kam smím dojít? Odsud až potud ale nesmím! V tom spočívá klam kazuistiky.“

Křesťan se na své cestě nemá podvolit této logice kazuistiky, nýbrž reagovat na ni pravdou, kterou – podle Ježíšova vzoru – doprovází milosrdenství. Ježíš je totiž vtělené Otcovo milosrdenství a nemůže zapřít sám sebe, poukázal Svätý otec a pokračoval: Nemůže zapřít sám sebe, protože je Otcovou pravdou, ale zároveň protože je Otcovým milosrdenstvím. „Ježíš nás učí této cestě, která se však stěží uplatňuje, když jsme v životě vystaveni pokušením.

„Když se srdce dotýká pokušení, není jednoduché opustit kazuistiku a dojít k pravdě a milosrdenství. Je k tomu zapotřebí Boží milosti, abychom v tomto smyslu dokázali jít dál. O tuto milost máme neustále prosit: „Pane, ať jsem spravedlivý, avšak spravedlivý v milosrdenství. Nikoli spravedlivý, protože mne kryje kazuistika. Spravedlivý jako jsi Ty, spravedlivý v milosrdenství. Člověk s kazuistickým smýšlením se může zeptat: „Co je na Bohu důležitější – spravedlnost anebo milosrdenství? To je také chorobná myšlenka, která se snaží nějak vyvléci...Neexistují takové dvě Boží podoby, nýbrž tvoří jediný celek v jednom Bohu. V Bohu je spravedlnost milosrdenstvím a milosrdenství spravedlností. Kéž nám Pán pomáhá, abychom chápali tuto cestu, která není jednoduchá, ale přivede nás ke štěstí a spolu s námi také mnoho dalších lidí.“